

Příloha k protokolu o SZZ č.

Jméno: **Bc. Josef KAMENÍK**

Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích**

Filozofická fakulta

Ústav bohemistiky

Datum odevzdání posudku: **17. 6. 2012**

Obor: **Bohemistika**

Recenzent bakalářské práce

PhDr. Štěpán Balík, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Přechodníkové konstrukce v barokních textech

.....
název

Josef Kameník si jako téma své diplomové práce vybral složitou problematiku přechodníkových konstrukcí. Navíc se ve svém bádání zaměřuje na zkoumání transgresivů v jejich posledním přirozeném období, a to v době barokní. Jak je všeobecně známo, generace obrozenců svým jazykovým zásahem do podoby těchto ustrnulých tvarů ukončila jejich přirozený vývoj, jež lze sledovat v jiných slovanských jazycích.

Diplomant danou problematiku předestírá nejprve na základě vybraných gramatik Benešovského, Konstance, Rosy, Pohla, Dobrovského. Dále se věnuje podrobnému rozboru tří barokních textů. Je to *Mappa katolická* (1630) Jiřího Plachého, *Kronika klattovská* (1699) Jana Floriána Hammerschmida a o něco mladší spis *Obzvláštné pravdy náboženství katolického* (1785) Jana Hubálka. Výběrem daných děl si autor vytváří vhodné pole pro výzkum tří sond z počátku, vrcholu a sklonku barokního období.

Práce má jasnou strukturu. Autor si všímá frekvence přechodníků v daných pracích (viz také závěrečná tabulka), podstatné problematiky vidů, rodů (tedy příklon rodu středního ke tvaru pro maskulinum, nebo femininum), zakončení prostředního tvaru nt-ového participia na *i/y*, relativního času (současnosti / předčasnosti), požadavku stejnopodmětnosti, ustrnutí a na druhé straně kongruence daných tvarů, ústupu s-ového participia. Podstatným bodem práce je i kritické zhodnocení Dobrovského role ve vývoji českých transgresivů.

Formální stránka textu se vyznačuje výběrem knižních jazykových prostředků (např. právě přechodníkové konstrukce, dokonce vytvořené i od s-ového participia) a volbou staršího typu pravopisu. Výběr latinské podoby jména gramatikáře Konstance není tudíž náhodný. Archaizující ráz je důsledný, a tedy možný. Koneckonců již v dřívějších pracích se Kameníkův – ve srovnání se současným územ – specifický styl vyznačoval tímto charakterem.

Autorův text je po formální a věcné stránce vypracován velmi pečlivě. Žádných podstatných výtek k suverénně vedenému výkladu nemám. Dovolím si jen tři doušky. Podle pravidel českého pravopisu je možné oddělovat rozvíte přechodníkové konstrukce čárkou. Diplomant tak někdy činí (...*na konec věty, způsobující* ... – s. 83), jindy nikoliv (... *očisťující paradigmata od* ... – s. 80; ... *odrážeje relativně věrně stav* ... – s. 83; ... *odsunuvši je* ... – s.

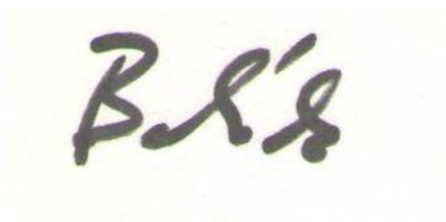
85). Vzhledem k tomu, že se autor v dané problematice dobře orientuje, bych se rád dozvěděl, zda konkrétní volba má nějaký hlubší vnitřní smysl, nebo zda je náhodná. Nechybí na s. 84 předložka (*uvažují stejnopodmětnost*)?

V závěru autor uvažuje o možném vývoji českých transgresivů v případě, kdyby nebylo zásahu obrozenců. Odkazuje na ustrnulé formy přechodníků v jiných slovanských jazycích. Nelze však tento stav ověřit na přechodníkových tvarech české literatury I. poloviny 19. století? Dobrovským navrhovaná norma se jistě neprosadila okamžitě, navíc Kameník ve své práci odkazuje na nářeční použití přechodníků. Myslím, že dobrým příkladem ustrnulých tvarů nt-ového participia je Máchův *Máj*. Je zajímavé, že s takovými formami se lze setkat např. v dnešní publicistice.

Kameník rovněž během studia vykazoval zájem o teoretické jazykové otázky. Rovněž ve své závěrečné práci prokázal schopnost nahlížet složitou problematiku teoretického rázu. V daném případě svou pozornost zaměřil na zlomové období ve vývoji českých přechodníků. Jeho diplomová práce představuje důležitý příspěvek ke zkoumání dané problematiky.

Rád jeho výjimečnou práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

.....
podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 17. 6. 2014

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------